

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR REVOLUT BANK UAB GINČO NAGRINĖJIMO**

2022-11-09 Nr. 429-565
Vilnius

Lietuvos bankas 2022 m. rugpjūčio 16 d. gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir *Revolut Bank UAB* (buvusi *Revolut Payments UAB*¹) (toliau – bankas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2020 m. spalio 6 d. pareiškėjas ir bankas sudarė mokėjimo paslaugų teikimo sutartį (toliau – Sutartis), kurios pagrindu pareiškėjui buvo atidaryta mokėjimo sąskaita Nr. (*duomenys neskelbiami*) (toliau – sąskaita), išduotos daugkartinio naudojimo fizinės mokėjimo kortelės ir sudaryta galimybė naudotis vienkartinėmis virtualių mokėjimo kortelių paslaugomis.

2022 m. gegužės 19–25 d. keturiomis vienkartinėmis „Visa“ virtualiomis mokėjimo kortelėmis² kriptoturto keityklai „Binance“ (toliau – gavėja arba *Binance* keitykla) buvo atliktos šios keturios mokėjimo operacijos (toliau – ginčijamos mokėjimo operacijos):

- 1) 2022 m. gegužės 19 d. 15 900 EUR mokėjimo operacija;
- 2) 2022 m. gegužės 22 d. 18 000 EUR mokėjimo operacija;
- 3) 2022 m. gegužės 23 d. 8 000 EUR mokėjimo operacija;
- 4) 2022 m. gegužės 25 d. 400 EUR mokėjimo operacija.

2022 m. birželio 30 d. pareiškėjas pateikė bankui prašymą ginčijamų mokėjimo operacijų atžvilgiu inicijuoti tarptautinės kortelių organizacijos „Visa“ (toliau – *Visa* organizacija) lėšų gražinimo procedūrą tuo pagrindu, kad pareiškėjas negavo iš investavimo platformos „Grapefruit Media“ (toliau – *GM* platforma) sutartų paslaugų. Tą pačią dieną, t. y. 2022 m. birželio 30 d., bankas informavo pareiškėją, kad jo prašymo netenkina, nes, vadovaujantis *Visa* organizacijos taisyklėmis, gavėja (*Binance* keitykla) laikytina suteikusia savo paslaugas ir dėl jos teikiamų paslaugų specifikos *Visa* organizacija nesudaro galimybės gavėjai atliktų mokėjimo operacijų atžvilgiu inicijuoti lėšų gražinimo procedūros.

2022 m. liepos 15 d. pareiškėjas pakartotinai kreipėsi į banką, prašydamas ginčijamų mokėjimo operacijų atžvilgiu inicijuoti *Visa* organizacijos lėšų gražinimo procedūrą, tačiau 2022 m. liepos 19 d. buvo pakartotinai banko informuotas, kad ginčijamų mokėjimo operacijų atžvilgiu *Visa* organizacijos lėšų gražinimo procedūra yra negalima.

Nesutikdamas su banko sprendimu, pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką dėl kilusio vartojimo ginčo nagrinėjimo. Pareiškėjas prašė Lietuvos banko rekomenduoti bankui ginčijamų mokėjimo operacijų atžvilgiu inicijuoti *Visa* lėšų gražinimo procedūrą arba gražinti (kompensuoti) pareiškėjui ginčijamų mokėjimo operacijų sumas. Pareiškėjas teigė, kad buvo apgautas *GM* platformos, per kurią norėjo investuoti ir iš šių investicijų uždirbti pelno, tačiau sutartų paslaugų iš šios platformos negavo. Pareiškėjas paaiškino, kad ginčijamų mokėjimo operacijų sumos pirma buvo pervestos *Binance* keityklai, o vėliau per šią keityklą perduotos *GM* platformai. Kartu su kreipimusi pareiškėjas pateikė Lietuvos bankui papildomus dokumentus, iš kurių matyti, kad Kipro policijos įstaigai pareiškėjas buvo nurodęs, kad *Binance* keitykloje turėjo kriptoturto pinigines (toliau – *Binance* pinigines), 2022 m. gegužės 18 d. susikūrė paskyrą *GM* platformoje, joje užsisakė pagrindinį paslaugų paketą (angl. *Basic Plan*), už kurį iš savo *Binance* piniginių pervadė *GM* platformai 100 EUR (arba šią vertę atitinkantį kitą turtą), 2022 m. gegužės 19 d. *GM* platformoje

¹ *Revolut Payments UAB* buvo reorganizuota, ją prijungiant prie *Revolut Bank UAB*, todėl nuo 2022 m. liepos 1 d. *Revolut Payments UAB* teisės ir pareigos pagal jos sudarytas galiojančias finansinių paslaugų ir kitas sutartis, įskaitant iš šių sutarčių kilusius ginčus, perėjo *Revolut Bank UAB*.

² Remiantis banko paaiškinimais, virtualios mokėjimo kortelės yra skirtos vienkartinėms mokėjimo operacijoms internete atlikti, todėl jų numeris po kiekvienos internetu atliktos mokėjimo operacijos automatiškai pasikeičia.

užsisakė didesnės apimties paslaugų planą (angl. *SuperVip Plan*) ir per savo *Binance* piniginę papildomai pervedė *GM* platformai 19 900 EUR (arba šią vertę atitinkantį kitą turta), 2022 m. gegužės 22 d. per *Binance* piniginę papildomai pervedė *GM* platformai 15 000 EUR (arba šią vertę atitinkantį kitą turta), 2022 m. gegužės 23 d. per šią piniginę pervedė *GM* platformai dar 15 000 EUR, o 2022 m. gegužės 23-25 d. bandė susigrąžinti *GM* platformoje investuotas lėšas ir tuo tikslu 2022 m. gegužės 24 d. sumokėjo *GM* platformai dar 2 000 EUR, o 2022 m. gegužės 26 d. – dar 300 EUR, tačiau susigrąžinti *GM* platformoje investuotų lėšų pareiškėjui taip ir nepavyko.

Atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi bankas nurodė nesutinkantis su pareiškėjo reikalavimu ir prašė jį atmesti. Bankas teigė pagrįstai priėmęs vykdyti ir įvykdęs ginčijamas mokėjimo operacijas, nes jos buvo tinkamai autorizuotos paties pareiškėjo, naudojant „3D Secure“ metodą (įrodymai, patvirtinantys ginčijamų mokėjimo operacijų autorizavimą, pateikti). Banko teigimu, ginčijamos mokėjimo operacijos buvo įvykdytos laikantis Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 29 straipsnio 1 dalies bei 44 ir 50 straipsnių nuostatų, taip pat Sutarties 14 punkto nuostatų. Bankas papildomai pabrėžė, kad, atliekant ir tvirtinant ginčijamas mokėjimo operacijas, banko vidaus sistemose nebuvo užfiksuota jokių techninių ar kitokių trukdžių, kurie būtų galėję turėti įtakos ginčijamų mokėjimo operacijų atlikimui ar jų teisėtumui, taip pat atkreipė dėmesį, kad pareiškėjas neneigė autorizavęs šias mokėjimo operacijas. Atsižvelgdamas į pirmiau nurodytas aplinkybes, bankas teigė neturintis pareigos savo lėšomis kompensuoti pareiškėjui ginčijamų mokėjimo operacijų sumų.

Komentuodamas atsisakymo inicijuoti *Visa* organizacijos lėšų gražinimo procedūrą priešastis, bankas paaiškino, kad ginčijamos mokėjimo operacijos buvo atliktos ne *GM* platformai, kuri, kaip teigė pareiškėjas, nesuteikė jam sutartų paslaugų, o *Binance* keityklai, kuri savo paslaugas pareiškėjui suteikė, todėl lėšų gražinimo procedūra pareiškėjo įvardytu jos inicijavimo pagrindu (negautos prekės ar paslaugos) buvo negalima.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Ginčas kilo dėl banko atsisakymo gražinti (kompensuoti) pareiškėjui ginčijamų mokėjimo operacijų sumas (iš viso 42 300 EUR) pagrįstumo.

Ginčo šalis sieja sutartiniai mokėjimo paslaugų teikimo santykiai. Mokėjimo paslaugų teikėjų veiklą, mokėjimo paslaugų teikimą, mokėjimo operacijų autorizavimą ir vykdymą, mokėjimo paslaugų vartotojų ir mokėjimo paslaugų teikėjų teises ir pareigas, susijusias su mokėjimo paslaugomis, kai mokėjimo paslaugų teikimas yra verslas, reglamentuoja Mokėjimų įstatymas.

Iš bylos duomenų matyti, kad pareiškėjas neginčija fakto, kad ginčijamos mokėjimo operacijos buvo atliktos pareiškėjo aktyviais veiksmais, jo valia ir sutikimu, kaip tai suprantama Mokėjimų įstatymo 29 straipsnio 1 dalies kontekste. Kadangi tarp šalių nėra ginčo dėl ginčijamų mokėjimo operacijų autorizuotumo, Mokėjimų įstatymo nuostatos, reglamentuojančios mokėjimo operacijų tinkamą autorizavimą, ir ginčijamų mokėjimo operacijų autorizavimo aplinkybės toliau sprendime nebus plačiau analizuojamos, laikant ginčijamas mokėjimo operacijas tinkamai autorizuotomis.

Remiantis ginčo byloje turimais duomenimis, esminis pareiškėjo reikalavimas yra susigrąžinti autorizuotų ginčijamų mokėjimo operacijų sumas, bankui inicijuojant *Visa* organizacijos lėšų gražinimo procedūrą arba kompensuojant šių mokėjimo operacijų sumas savo lėšomis. Pareiškėjas teigė nukentėjęs nuo galimo *GM* platformos, kuri, pasak pareiškėjo, nesuteikė jam sutartų paslaugų, sukčiavimo ir dėl šios priežasties manantis, kad ginčijamų mokėjimo operacijų sumos turi būti jam gražintos vienu iš pirmiau nurodytų būdų. Bankas teigė, kad pagrįstai ir teisėtai įvykdė paties pareiškėjo autorizuotas ginčijamas mokėjimo operacijas *Binance* keityklai, todėl pareigos savo lėšomis kompensuoti pareiškėjui ginčijamų mokėjimo operacijų sumų neturi, o *Visa* organizacijos lėšų gražinimo procedūros negalėjo inicijuoti, nes ginčijamų mokėjimo operacijų sumų gavėja (*Binance* keitykla), remiantis *Visa* organizacijos taisyklėmis ir pareiškėjo bankui ir Lietuvos bankui pateikta informacija, laikytina suteikusia pareiškėjui savo

paslaugas.

1. Dėl Visa organizacijos lėšų gražinimo procedūros inicijavimo

Kaip matyti iš pareiškėjo kreipimosi į Lietuvos banką, pareiškėjas visų pirma kėlė reikalavimą, kad bankas ginčijamų mokėjimo operacijų atžvilgiu inicijuotų *Visa* organizacijos lėšų gražinimo procedūrą. Vertinant šio pareiškėjo reikalavimo pagrįstumą, svarbu pažymėti, kad papildomas galimybes užginčyti *Visa* organizacijos mokėjimo kortelėmis atliktas ir mokėtojo autorizuotas mokėjimo operacijas tuo pagrindu, kad prekybininkas nesuteikė prekių ar paslaugų, nustato *Visa* organizacija. Nei Lietuvos Respublikos teisės aktai, nei Europos Sąjungos teisės aktai nereglamentuoja, kokiomis konkrečiomis sąlygomis turi būti vykdoma *Visa* organizacijos nustatyta lėšų gražinimo procedūra. Taigi, banko veiksmus, susijusius su autorizuotų mokėjimo operacijų pareiškėjo nurodytu pagrindu užginčijimu, reglamentuoja *Visa* organizacijos taisyklės, kurios nustato atvejus ir tvarką, pagal kurią bankas, gavęs *Visa* mokėjimo kortelės turėtojo prašymą, turi teisę kreiptis į *Visa* organizaciją dėl lėšų gražinimo procedūros taikymo.

Remiantis byloje turimais duomenimis, darytina išvada, kad pareiškėjas pirmiau nurodytą savo reikalavimą bankui grindė *Visa* organizacijos taisyklėse įtvirtintu priežasties kodu 13.1 „Prekės / paslaugos negautos“ (angl. „*Merchandise / Services Not received*“)³. Įvertinus *Visa* organizacijos taisyklių, susijusių su pirmiau nurodytu priežasties kodu, nuostatas, darytina išvada, kad *Visa* organizacijos lėšų gražinimo procedūra, remiantis tuo pagrindu, kad prekės ar paslaugos nebuvo suteiktos (gautos), yra galima tik tuo atveju, jeigu po atsiskaitymo už prekę ar paslaugą lėšų gavėjas nepateikė mokėtoju šios prekės ar paslaugos per sutartą terminą.

Iš bylos duomenų matyti, kad sutartų paslaugų jam nesuteikusia prekybininke pareiškėjas laiko *GM* platformą, tačiau ginčijamos mokėjimo operacijos buvo atliktos ne šiai platformai, o gavėjai (*Binance* keityklai), kuri vykdo su kriptoturtu susijusią veiklą. Byloje neturima duomenų, kada ir kaip ginčijamų mokėjimo operacijų sumos (ar jų vertę atitinkantis kitas turtas) po to, kai gavėja gavo jas tiesiogiai iš pareiškėjo, buvo perduotos *GM* platformai, tačiau tai nepaneigia fakto, kad ginčijamas mokėjimo operacijos, kurias pareiškėjas pats autorizavo, buvo atliktos tiesiogiai *Binance* keityklai, todėl nagrinėjamu atveju minėtų *Visa* organizacijos taisyklių kontekste būtent *Binance* keitykla, o ne *GM* platforma, laikytina prekybininke. Taigi, sprendžiant, ar nagrinėjamu atveju bankas pagrįstai atsisakė ginčijamų mokėjimo operacijų atžvilgiu inicijuoti *Visa* organizacijos lėšų gražinimo procedūrą pareiškėjo įvardytu pagrindu, Lietuvos banko nuomone, turėtų būti vertinamas pareiškėjo santykis su *Binance* keitykla, t. y. ar *Binance* keitykla, gavusi iš pareiškėjo ginčijamų mokėjimo operacijų sumas, suteikė pareiškėjui sutartas paslaugas.

Kaip teisingai savo atsilepime buvo nurodęs bankas, *Visa* organizacija kriptoturto keityklų teikiamas paslaugas priskiria tai pačiai veiklos kategorijai, kaip ir mokėjimo nurodymų (angl. *money orders*) paslaugos teikėjus, t. y. abiejų paslaugų teikėjams yra suteikiamas tas pats veiklos kodas (angl. *merchant category code*) 6051⁴. Nagrinėjamu atveju Lietuvos bankas neturi galimybės nustatyti, kokias tiksliai pareiškėjui paslaugas įsipareigojo suteikti ir (arba) suteikė *Binance* keitykla, tačiau pareiškėjo pateikta bankui, o vėliau Lietuvos bankui, informacija leidžia daryti išvadą, kad *Binance* keitykla savo paslaugas pareiškėjui vis dėlto suteikė, nes kitaip pareiškėjas nebūtų galėjęs perduoti ginčijamų mokėjimo operacijų sumų (ar jų vertę atitinkančio kito turto) *GM* platformai. Be to, kaip matyti iš bylos duomenų, pareiškėjas nereiškė *Binance* keityklai pretenzijų dėl to, kad būtų negasvęs iš šios keityklos sutartų paslaugų. Kreipdamasis į banką dėl *Visa* organizacijos lėšų gražinimo procedūros inicijavimo, o šiam atsisakius tenkinti tokį pareiškėjo prašymą – į Lietuvos banką dėl tarp jo ir banko kilusio ginčo nagrinėjimo, pareiškėjas aiškiai ir nedviprasmiškai įvardijo, kad sutartų paslaugų negavo iš *GM* platformos, o ne iš *Binance* keityklos. Pirmiau nurodytos aplinkybės leidžia daryti išvadą, kad ginčijamos mokėjimo operacijos netenkino *Visa* organizacijos taisyklėse nustatytos esminės sąlygos, kuriai esant sudaroma galimybė inicijuoti lėšų gražinimo procedūrą tuo pagrindu, kad prekybininkas nesuteikė mokėjimo kortelės turėtoju prekių ar paslaugos, nes nagrinėjamu atveju sutartų paslaugų pareiškėjui, kaip jis pats teigė, nesuteikė ne ginčijamų mokėjimo operacijų gavėja, t. y. *Binance* keitykla, o trečiasis asmuo – *GM* platforma.

Įvertinęs ginčo šalių pateiktą informaciją bei aktualias *Visa* organizacijos taisyklių nuostatas, Lietuvos bankas nenustatė pagrindo teigti, kad nagrinėjamu atveju bankas netinkamai taikė ir (ar) aiškino *Visa* organizacijos taisyklių, kuriomis rėmėsi atsisakydamas tenkinti pareiškėjo

³ <https://www.visa.com.bs/dam/VCOM/download/about-visa/visa-rules-public.pdf>, 714 – 721 psl.

⁴ <https://www.visa.com.bs/dam/VCOM/download/about-visa/visa-rules-public.pdf> (336 ir kt. psl.). Tekstas originalo kalba: „6051 (Non-Financial Institutions – Foreign Currency, Non-Fiat Currency [for example, Cryptocurrency], Money orders [Not Money Transfer], Account Funding [Not Stored Value Load], Travelers Cheques, and Debt Repayment.“

prašymą inicijuoti lėšų gražinimo procedūrą, nuostatas. Atsižvelgdamas į tai, Lietuvos bankas daro išvadą, kad banko atsisakymas tenkinti pareiškėjo prašymą inicijuoti lėšų gražinimo procedūrą pareiškėjo nurodytu pagrindu laikytinas teisėtu ir pagrįstu.

2. Dėl autorizuotų mokėjimo operacijų pasekmių ir pareiškėjo teisės į jų sumų gražinimą

Kaip minėta pirmiau, pareiškėjas prašė, nesant galimybės ginčijamų mokėjimo operacijų atžvilgiu inicijuoti *Visa* organizacijos lėšų gražinimo procedūros pareiškėjo įvardytu pagrindu, prašė Lietuvos banko rekomenduoti bankui gražinti (kompensuoti) ginčijamų mokėjimo operacijų sumas banko lėšomis. Vertinant, ar nagrinėjamu atveju, nesant galimybės inicijuoti *Visa* organizacijos lėšų gražinimo procedūros, bankui kilo (galėjo kilti) pareiga gražinti (kompensuoti) pareiškėjui autorizuotų ginčijamų mokėjimo operacijų sumas kitais pagrindais, svarbu pažymėti, kad autorizuotų mokėjimo operacijų įvykdymo atveju mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas neturi imperatyvios pareigos gražinti mokėtojui jų sumų, išskyrus Mokėjimų įstatymo 41 straipsnyje nustatytus lėšų gavėjo ar per lėšų gavėją inicijuotų mokėjimo operacijų sumų gražinimo atvejus, kurie nagrinėjamu atveju nėra aktualūs, nes ginčijamos mokėjimo operacijos netenkina minėtame straipsnyje nurodytų sąlygų. Lietuvos banko vertinimu, kitais, negu Mokėjimų įstatymo 41 straipsnyje nurodyti, atvejais pareiga gražinti pareiškėjui ginčijamų mokėjimo operacijų, kurias pareiškėjas pats autorizavo, sumas savo lėšomis bankui galėtų kilti nebent tada, jeigu būtų nustatyta, kad bankas įvykdė ginčijamas mokėjimo operacijas netinkamai arba jų visai neįvykdė (Mokėjimų įstatymo 51 straipsnis) ir (arba) nepagrįstai atsisakė pareiškėjo prašymu atšaukti mokėjimo nurodymus dėl šių mokėjimo operacijų vykdymo (Mokėjimų įstatymo 44 straipsnis).

Iš byloje turimų duomenų matyti, kad ginčijamos mokėjimo operacijos buvo inicijuotos per gavėją, t. y. *Binance* keityklą, kuri pareiškėjo duoto sutikimo pagrindu pateikė bankui mokėjimo nurodymus vykdyti ginčijamas mokėjimo operacijas. Vadovaujantis Mokėjimų įstatymo 51 straipsnio 9 dalimi, kai gavėjo arba per gavėją inicijuota mokėjimo operacija neįvykdoma arba netinkamai įvykdoma ne dėl nuo gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjo priklausančių aplinkybių, už tai mokėtojui atsako mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas, kuris nedelsdamas turi gražinti mokėtojui neįvykdytos arba netinkamai įvykdytos mokėjimo operacijos sumą, atkurti mokėjimo sąskaitos, iš kurios ta suma nurašyta, likutį, kuris būtų buvęs, jeigu netinkamai įvykdyta mokėjimo operacija nebūtų buvusi atlikta, ir užtikrinti, kad mokėtojas nepatirtų nuostolių dėl mokėjimo paslaugų teikėjui mokėtinų arba iš jo gautinų palūkanų. Pirmiau nurodyta pareiga mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjui netaikoma, kai jis įrodo, kad gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjas gavo mokėjimo operacijos sumą, net jei mokėjimo operacija ir buvo įvykdyta pavėluotai (Mokėjimų įstatymo 51 straipsnio 10 dalis). Byloje nėra duomenų, kad pareiškėjas būtų kreipęsis į banką dėl ginčijamų mokėjimo operacijų neįvykdymo ir (arba) dėl pavėluoto ar netinkamo jų įvykdymo. Priešingai, pareiškėjo nurodytos aplinkybės, kad ginčijamų mokėjimo operacijų sumos buvo pervestos *Binance* keityklai, o vėliau – *GM* platformai, leidžia daryti išvadą, kad bankas tinkamai ir laiku įvykdė ginčijamas mokėjimo operacijas gavėjai (*Binance* keityklai), nes kitaip ginčijamų mokėjimo operacijos sumos nebūtų pasiekusios pareiškėjo nurodyto trečiojo asmens (*GM* platformos). Taigi, pagrindo teigti, kad bankas neįvykdė ginčijamų mokėjimo operacijų, jas įvykdė pavėluotai arba netinkamai, nėra.

Mokėjimų įstatymo 29 straipsnio 3 dalis nustato, kad mokėtojas bet kuriuo metu iki šio įstatymo 44 straipsnyje nustatyto neatšaukiamumo momento gali panaikinti sutikimą įvykdyti mokėjimo operaciją ir (arba) kelias mokėjimo operacijas. Vadovaujantis Mokėjimų įstatymo 44 straipsnio 1 dalimi, mokėjimo paslaugų vartotojas negali atšaukti mokėjimo nurodymo po to, kai jį gauna mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas, išskyrus šiame straipsnyje nustatytas išimtis. Mokėjimų įstatymo 44 straipsnio 2 dalis, kuri reglamentuoja ankstesnį, negu to paties straipsnio 1 dalyje nurodytas, mokėjimo nurodymo neatšaukiamumo momentą, nustato, kad kai mokėjimo operacija inicijuojama gavėjo arba per gavėją, mokėtojas negali atšaukti mokėjimo nurodymo po to, kai gavėjui davė sutikimą atlikti mokėjimo operaciją. Suėjus pirmiau nurodytam mokėjimo nurodymo neatšaukiamumo momentui, mokėjimo nurodymas gali būti atšauktas tik tada, kai dėl to susitaria mokėjimo paslaugų vartotojas ir atitinkamas mokėjimo paslaugų teikėjas ir yra gaunamas gavėjo sutikimas (Mokėjimų įstatymo 44 straipsnio 4 dalis). Iš bylos duomenų matyti, kad dėl ginčijamų mokėjimo operacijų pareiškėjas kreipėsi į banką praėjus daugiau nei vienam mėnesiui nuo ginčijamų mokėjimo operacijų įvykdymo, t. y. gerokai po to, kai suėjo Mokėjimų įstatymo 44 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas mokėjimo nurodymo neatšaukiamumo momentas, ginčijamos mokėjimo operacijos buvo tinkamai įvykdytos ir jų sumos, remiantis pareiškėjo pateikta informacija, buvo pervestos ne tik gavėjai, bet ir per ją spėtos perduoti trečiajam asmeniui, t. y. *GM* platformai. Taigi, pareiškėjo kreipimosi į banką metu įstatyme nustatytos

pareigos atšaukti ginčijamas mokėjimo operacijas bankas nebeturėjo. Įvertinus ginčo šalių sudarytos Sutarties nuostatas, pagrindo teigti, kad bankas šia Sutartimi buvo įsipareigojęs sudaryti pareiškėjui galimybę atšaukti ginčijamas mokėjimo operacijas kitomis, negu Mokėjimų įstatymo 44 straipsnyje nustatytos, sąlygomis taip pat nesustatyta.

Atsižvelgiant į pirmiau nurodytas aplinkybes, pagrindo teigti, kad bankui kilo (galėjo kilti) pareiga savo lėšomis grąžinti (kompensuoti) pareiškėjui ginčijamų mokėjimo operacijų sumas, nenustatyta.

Įvertinus ginčo šalių pateiktus duomenis, darytina išvada, kad nagrinėjamu atveju bankui nekilo pareiga kompensuoti pareiškėjui ginčijamų mokėjimo operacijų sumų savo lėšomis, o banko atsisakymas inicijuoti *Visa* organizacijos lėšų grąžinimo procedūrą pareiškėjo nurodytu pagrindu (negautos prekės ar paslaugos) laikytinas teisėtu ir pagrįstu, todėl pareiškėjo reikalavimas bankui grąžinti (kompensuoti) ginčijamų mokėjimo operacijų sumas yra atmestinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis